Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R:	**Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol**
DYDDIAD:	**08.12.2025**
LLEOLIAD:	**Hybrid**
TEITL:	**Diweddariad gwasanaeth Crwneriaid Ceredigion**
PWRPAS YR ADRODDIAD:	**Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am ddatblygiadau o fewn gwasanaeth y Crwner**

RHESWM PAM FOD CRAFFU WEDI GOFYN AM Y WYBODAETH: Amherthnasol

CEFNDIR:
Ar 15.07.25, ystyriodd y Pwyllgor faterion yn ymwneud â gwasanaeth y Crwner:
https://council.ceredigion.gov.uk/documents/s9136/Coroner%20Update%20Report%202025%20-%20July%202025.pdf?LLL=0

Adroddiad Crwneriaid Awdurdodau Lleol:
Mae'n ofynnol i'r Uwch Grwner ddarparu adroddiad Awdurdod Lleol i'r Cyngor i'w gyhoeddi ar wefan y Cyngor ac mae'n cynnwys ystadegau perthnasol ar achosion cyfredol/wedi'u cwblhau (gyda ffigurau cymharol ar gyfer blynyddoedd blaenorol), diweddariad ar waith y Crwner a materion perthnasol, crynodeb o dîm a threfniadau staffio'r Crwner, ac unrhyw gynlluniau ar gyfer y dyfodol. Dangosir hyn yn **Atodiad 1.**

SEFYLLFA BRESENNOL:

1)Datganiad Ystadegol Crwner Ceredigion 2023
Cyflwynwyd Datganiad Ystadegol Crwner Ceredigion ar gyfer 2023 i'r Weinyddiaeth Gyfiawnder er gwybodaeth **(Atodiad 2).** Bydd y datganiad yn cael ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor ar wahân.

2) Datganiad Ystadegol Crwner Ceredigion 2024
Cyflwynwyd Datganiad Ystadegol Crwner Ceredigion ar gyfer 2024 i'r Weinyddiaeth Gyfiawnder er gwybodaeth **(Atodiad 3).** Bydd y datganiad yn cael ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor ar wahân.

3)Adroddiad y Prif Grwner i'r Arglwydd Ganghellor: Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2024
Mae'r Prif Grwner yn paratoi adroddiad blynyddol
Report of the Chief Coroner to the Lord Chancellor - Annual Report for 2024

Mae'r negeseuon allweddol wedi'u nodi yn **Atodiad 4.**

Ceir cyfeiriad at Geredigion:

"Achosion dros 12 mis 2024, cyfnod adrodd 1 Ionawr 2024 i 31 Rhagfyr 2024:

- Ceredigion:31

O'i gymharu:

- Sir Gaerfyrddin a Sir Benfro:54

4) Cwestau
Yn ystod y cyfnod 15.7.2025 – 23.11.2025:

Cynhaliwyd 22 o gwestau, o'r rhain:

- Nifer o gwestau ysgrifenedig a gynhaliwyd : 18
- Nifer o gwestau wyneb yn wyneb a gynhaliwyd: 4

Yn weddill 12m+: 21

5)**Tâl Crwneriaid / Crwneriaid Cynorthwyol**
Adroddwyd ar gyflog y crwner ar gyfer 25/26 i'r Cabinet ar 7.10.25 - Cyngor Sir Ceredigion a bydd Cyflog y Crwner ar gyfer 26/27 yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet ar 2.12.25 - Cyngor Sir Ceredigion.

6)Cyfraith Hillsborough - Bil Swydd Gyhoeddus (Atebolrwydd) –
Hillsborough Law Bill - GOV.UK
https://cms-lawnow.com/en/ealerts/2025/09/the-public-office-accountability-bill-and-its-implications-for-public-sector-transparency-and-misconduct
https://assets.publishing.service.gov.uk/media/68c92621de855c02ab517b3d/Duty_of_Candour_Fact_Sheet.pdf
https://asets.publishing.service.gov.uk/media/68c923ac5e09a4a59af0bf11/MiPO_POA_Bill_Fact_Sheet.pdf

Y Bil Swydd Gyhoeddus (Atebolrwydd) (a elwir hefyd yn Gyfraith Hillsborough):
• yn gosod dyletswydd gyfreithiol newydd ar weision cyhoeddus i weithredu'n onest a chefnogi ymchwiliadau i'r wladwriaeth yn llawn, gan sicrhau nad yw camwedd yn cael ei guddio a sicrhau cyfiawnder i ddioddefwyr.
• yn disodli'r drosedd Camymddwyn mewn Swydd Gyhoeddus bresennol.
• Bydd teuluoedd sydd wedi colli pobl yn elwa o gymorth a chynrychiolaeth gyfreithiol heb brawf modd ar gyfer cwestau.
• dyletswydd newydd ar awdurdodau cyhoeddus i sicrhau bod unrhyw wariant ar gyngor a chynrychiolaeth gyfreithiol mewn cwestau yn angenrheidiol ac yn gymesur. Bydd y ddyletswydd hefyd yn arwain ymddygiad cyfreithwyr yn llys y Crwner, gan arwain at y ffaith bod teuluoedd bob amser yn cael eu trin â sensitifrwydd a pharch.

Mae llythyr gan y Prif Grwner dyddiedig 16/09/25 ynghlwm **(Atodiad 5)**

Mae'r Crwner wedi gweld yr adroddiad hwn.

Oes Asesiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam

Nid yw'r adroddiad hwn yn cynrychioli newid mewn polisi na strategaeth

LLESIANT CENEDLAETHAU'R DYFODOL:
Hirdymor: Amh
Integreiddio: Amh
Cydweithio: Amh
Cynnwys: Amh
Atal: Amh

ARGYMHELLIAD

Bod y Pwyllgor yn:

1. nodi cynnwys yr adroddiad

RHESWM / RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD:

Adrodd ar y wybodaeth flynyddol sy'n ymwneud â marwolaethau a adroddir i Uwch Grwner Ceredigion, a darparu data ystadegol.

Atodiadau	**Atodiad 1 -** Adroddiad Crwneriaid Awdurdodau Lleol **Atodiad 2** – Datganiad Ystadegol Crwner Ceredigion 2023 **Atodiad 3** – Datganiad Ystadegol Crwner Ceredigion 2024 **Atodiad 4 –** Adroddiad Blynyddol 2024 – Prif Grwner – Key Messages **Atodiad 5 -** Bil Swydd Gyhoeddus (Atebolrwydd) - Llythyr gan y Prif Grwner dyddiedig 16/9/25

Swyddog Adrodd:	Elin Prysor
Swyddogaeth:	Swyddog Arweiniol Corfforaethol – Cyfreithiol a Llywodraethu (a Swyddog Monitro)
Dyddiad yr adroddiad:	02.12.2025
Acronymau:	Amh - Amherthnasol